

Zápis

z obhajoby disertační práce paní	Dity Nymburské
konané dne	28. 5. 2013
téma práce	„Sdělování nevyslovitelného. Poselství ukrytá v díle Mišimy Jukia.“
přítomní:	dle prezenční listiny
	Prof. PhDr. Oldřich Král, CSc. (předseda komise)
	Prof. Zdenka Švarcová, Dr. (školitelka)
	Prof. Doc. PhDr. Petr Bílek, CSc.
	Doc. PhDr. Lucie Olivová
	Doc. PhDr. František Ondráš
	Prof. Mgr. Miroslav Petříček (oponent)
	(nepřítomen, omluven)
	Mgr. Martin Tírala, PhD. (oponent)

Předseda komise Prof. Král zahájil obhajobu a představil přítomným kandidátku.

Školitel představil doktoranda a seznámil komisi s uchazečkou a její disertační prací.

Kandidátka seznámila přítomné se svou disertační prací. Sdělila zejména:

Tématem práce je zejména sdělování neexplicitního v díle Mišimy Jukia, téma sdělení za přítomnosti „jazykové bariéry“, vyvstává otázka porozumění a otázka ne-funkčnosti jazyka jako spojovacího prvku mezi lidmi. Tuto otázku kandidátka uchopila za pomoci metafory „čtyř řek“ (scéna, psaní, tělo, jednání – tato „metafora“ zahrnuje veřejné jednání včetně aktu Mišimovy sebevraždy) – tímto dochází k propojení slova a činu a text je zároveň na základě uvedených metafor rozdělen do čtyř částí.

Poté oponenti přednesli závěry svých posudků:

Tírala: Ocenil volbu tématu i volbu daného autora s tím, že reflexe tvorby Mišimy Jukia je zanedbaným tématem. Pozitivem je i originální pojetí vztahu Mišimovy tvorby a jeho tělesnosti. Práci lze rozdělit na dvě části – 1) představení autora a jeho tvorby, 2) metoda tvorby – metaforu čtyř řek by bylo záhodno zmínit již na začátku. Vyvstává také otázka volby rozebíraných děl. Rozbor zinscenované Mišimovy sebevraždy je logickou gradací k závěru práce a práce tak tvoří dobře promyšlený celek navzdory opakování myšlenek. Práce obsahuje kvalitní poznámkový aparát a navíc i jmenný rejstřík. Práce doporučena k obhajobě.

Petříček: (nepřítomen, omluven, obsah posudku tlumočil Prof. Král)
Ocenil důraz na Mišimův vztah k západnímu myšlení, ve kterém kandidátka dobře využívá znalost autorova života i tvorby. Z potřeby fyzického kontaktu s realitou a tvorbou vyvstává portrét vnitřní izolace. Zůstává otázka, do jaké míry je zde vliv tradiční japonské kultury, respektive konfrontace se zenbuddhismem (druhořadostí slov). Bylo vyzdvíženo originální řešení práce a práce byla doporučena k obhajobě.

Kandidátka odpovídá na posudky oponentů:

Reakce kandidátky na posudek Dr. Tíraly:

Cílem práce byla podrobná analýza Mišimova díla, proto byl k rozboru zvolen jeden zástupný román. Účelem bylo zachytit reprezentativní vrchol Mišimovy tvorby s ohledem na pohled samotného autora a na ta díla, kterými Mišima „prorazil“ do literárního světa (povídka „Cigareta“ byla upřednostněna právě z výše uvedených důvodů).

Reakce kandidátky na posudek Prof. Petříčka:

Původní součástí práce měla být část věnovaná zenovým vlivům, u Mišimy nicméně nejsou tyto vlivy silné a v porovnání s novou čínskou filosofií a čínským buddhismem školy hossó. Zenová kapitola bude k práci dodána pro její knižní vydání.

Oponenti se vyjadřují k vystoupení kandidátky:

Dr. Tirala vyjádřil souhlas s pohledem kandidátky na případné další zpracování daného tématu.

Diskuse:

Král: Zkoumání zvoleného fenoménu téma svým způsobem zužuje na „skepsi“ k jazyku, ale tato oblast je ve skutečnosti plodným polem působnosti a je zároveň projevem úcty k jazyku. Propojují se zde dvě až tři vrstvy pojmoslovné tradice (japonská, čínská a západní). Mišima byl se všemi uvedenými oblastmi obeznámen – otázka je, kde je integrála mezi nimi.

Kandidátka: Oba póly, úctu i skepsi k jazyku, lze u Mišimy dobře pozorovat. V tvorbě i v životě. Japonská kultura vstřebává vlivy tak, že jejich rozlišování je ve výsledku irelevantní.

Král: Tato schopnost integrace je složitý proces – příkladem jsou čínské metafory a jejich proměny v japonském prostředí.

Švarcová: Po „japonském“ způsobu by Mišima musel spíše odejít do kláštera namísto teatrální sebevraždy.

Kandidátka: Zinscenování sebevraždy skutečně ukazuje na „jiné“ pojetí, ne zcela slučitelné s japonskou tradicí, sebevražda byla spíše demonstrativní než vážně míněná. Na druhé straně byla jazykově vyargumentována.

Olivová: Jedná se v japonské literatuře o solitérní jev?

Kandidátka: Ve své době v zásadě ano, ojedinělost Mišimovy tvorby platí i v dnešní době.

Ondráš: Jaká byla horní hranice trestu za rituální sebevraždu?

Kandidátka: To je otázkou trestního zákoníku, v Mišimově případě s ohledem na studentský status obdrželi sekundanti nižší trestní sazbu.

Král: Význam znaků zde spočívá v jejich „klouzání“ mezi čínštinou a japonštinou a ve „fysis“ znaků.

Kandidátka: Právě tato „fyzičnost“ slov, jedinečnost jazyka je pro Mišimu důležitá.

Král: Posuny významů jsou analyzovatelné i ze sinologického hlediska.

Olivová: Rovněž zaznamenala rozdíly v možnostech analýzy.

Král: Otázka rozdělení analýzy na autora a jeho tvorbu, které se jeví banálně.

Kandidátka,

Švarcová,

Tirala: Tato literárněvědná terminologie existuje.

Olivová: Existuje v historické terminologii?

Král: Ne v klasické terminologii, až od 19. století.

Švarcová: Jde o proces zpětného importování terminologie z Japonska do Číny a o otázku akcentu u toho kterého literárního kritika.

Profesor Král uzavřel diskusi.

Vyhlášení výsledků tajného hlasování:

Komise navrhla udělit titul doktor (Ph.D.)

Zapsala Jana Rynčová